

11 липня 2025 | № 13
(1603)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»

З ДНЕМ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ!

Підписано П'яту Грантову угоду між Європейським банком реконструкції та розвитку і ДСП ЧАЕС

див. стор. 5

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

стор. 3 — Міжнародні партнери виділяють 42,5 млн. євро для відновлення Арки НБК.

стор. 4 — Олександра Титарчука нагороджено орденом.

стор. 4 — Військовій частині 3041 виповнилося 33 роки.

стор. 5 — Підписано П'яту Грантову угоду між Європейським банком реконструкції та розвитку і ДСП ЧАЕС.

стор. 6 — ДАЗВ та ДСП «Чорнобильська АЕС» вітає підрозділи Національної поліції з професійним святом.

стор. 7 — Підписано меморандум про співпрацю з ННЦРМГО.

стор. 8-9 — Українська фільмографія про Чорнобиль.

стор. 10 — Пілотний проект «Рух без бар'єрів» у Славутичі поступово набирає обертів.

ДАТИ І ПОДІЇ

5 липня 2014 року — 10 років із часу звільнення міст Східної України від російської окупації під час проведення антитерористичної операції (червень—серпень 2014): Слов'янська, Краматорська, Дружківки, Костянтинівки.

6 липня 2014 року — 10 років із часу звільнення міст Східної України від російської окупації під час проведення антитерористичної операції (червень - серпень 2014): Бахмута.

15 липня — День хрещення Київської Русі України.

16 липня 1990 року — Прийняття Верховною Радою Української РСР Декларації про державний суверенітет України.

Співпрацю буде спрямовано на забезпечення кваліфікованої медичної допомоги, проведення медичних оглядів, лікування працівників ДСП ЧАЕС...

див. стор. 7

Міжнародні партнери виділяють 42,5 млн. євро для відновлення Арки НБК

Міжнародні партнери вирішили спрямувати 42,5 мільйона євро на відновлення Нового безпечного конфайнмента (НБК), пошкодженого російським бойовим дроном під час атаки на ЧАЕС в лютому 2025 року.

Про це було оголошено під час засідання Асамблеї вкладників Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля, яке відбулося в штаб-квартирі ЄБРР у Лондоні 25 червня 2025 року. У рамках зустрічі обговорювались плани щодо тимчасового ремонту НБК та подальших робіт для повного відновлення його функціональності.

Вдячні Європейському банку реконструкції та розвитку за системну підтримку України та глибоку експертизу, всім країнам-вкладникам Рахунку, МАГАТЕ та іншим представникам міжнародної спільноти за допомогу з першого дня повномасштабної війни, за швидку реакцію та надану підтримку після інциденту у лютому цього року на Чорнобильській АЕС, та за увагу до поточного стану НБК. Лише спільними зусиллями можемо подбати про ядерну безпеку не лише України, а й інших країн Європи», — зазначила Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Світлана Гринчук.

Про свої внески для відновлення НБК на Асамблеї вкладників оголосили:

- Франція — 10,6 млн. євро;
- Великобританія — 6,9 млн. євро;
- Єврокомісія — 25 млн. євро.

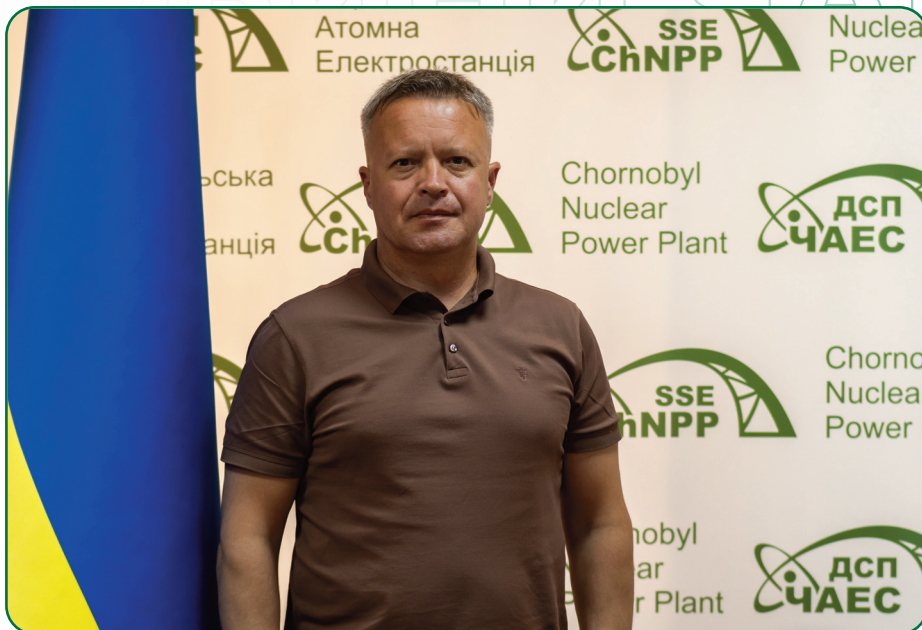
Ці внески є важливим кроком у забезпеченні продовження робіт з відновлення НБК. Під час засідання було відзначено прогрес у обстеженні будівельних конструкцій НБК та виконанні підготовчих робіт, які було реалізовано ДСП ЧАЕС.

Загальна підтримка міжнародних партнерів демонструє їхню прихильність до забезпечення ядерної безпеки не лише України, а й усієї Європи.

Олександра Тітарчука нагороджено орденом

Згідно з Указом Президента України №424/2025 від 27 червня 2025 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Конституції України», за значні заслуги у зміцненні української державності, мужність і самовідданість, виявлені у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий особистий внесок у розвиток різних сфер суспільного життя, відстоювання національних інтересів нашої держави, сумлінне виконання професійного обов'язку орденом «За мужність» III ступеня нагороджено директора технічного (головного інженера) Державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» Олександра Тітарчука.

Військовій частині 3041 виповнилося 33 роки

1 липня військова частина 3041 відзначила 33 річницю створення. З цього приводу у концертному залі Національного музею історії України відбулися урочистості, під час яких заступник генерального директора ЧАЕС (з режиму фізичного захисту) Вадим Сліпуха вручив військовослужбовцям почесні грамоти.

33 роки військовослужбовці частини здійснюють охорону станції у важких та небезпечних умовах зони відчуження. 33 роки поруч з персоналом ЧАЕС — пліч-о-пліч у

найскладніших етапах історії станції. Вітаємо й дякуємо за захист!

Чорнобильська АЕС пам'ятає страшні дні окупації станції, пам'ятає мужність і звитягу, які проявили військовослужбовці в/ч 3041 в безнадійних умовах перших годин російського повномасштабного вторгнення. 61 військовослужбовець частини й досі перебуває у російському полоні.

Чекаємо наших захисників вдома!

Підписано П'яту Грантову угоду між Європейським банком реконструкції та розвитку і ДСП ЧАЕС

Проект, який фінансуватиметься на основі цієї Грантової угоди, включатиме у себе аналіз завданих пошкоджень і розробку плану заходів для тимчасового ремонту зовнішньої обшивки та герметизуючої мембрани нового безпечного конфайнменту (НБК) після удару російського дрона 14 лютого 2025.

На початковому етапі проєкт включатиме обстеження та оцінку технічного стану пошкоджених первинних і вторинних металевих конструкцій Арки НБК у місці вибуху, обстеження пошкодженої обшивки, виявлення прогалів між торцевими стінами і фундаментом Арки НБК, а також обстеження залізобетонних огорожувальних конструкцій НБК.

Цей етап також має включати у себе розробку технічних рішень для реалізації невідкладних тимчасових заходів для ремонту пошкоджених ділянок обшивки арки НБК і закриття виявлених прогалів.

У подальшому має відбутися розробка проєкту виконання робіт для реалізації невідкладних тимчасових заходів з ремонту та виконання тимчасових заходів з ремонту, визначених цим проєктом.

Довідково. Новий безпечний конфайнмент (НБК), будівництво якого було завершено у 2019 році, накриває старий саркофаг і зруйнований реактор 4-го енергоблоку. Він виконує подвійну функцію: створення бар'єру між існуючим саркофагом і навколишнім середовищем та забезпечення можливостей і обладнання для безпечного демонтажу старого саркофагу та зруйнованого 4-го енергоблоку. 14 лютого 2025 року в НБК влучив російський дрон, внаслідок чого функціональність об'єкту зазнала значного негативного впливу.

ДАЗВ та ДСП «Чорнобильська АЕС» вітає підрозділи Національної поліції з професійним святом

4 липня 2025 року, з нагоди Дня Національної поліції України, керівництво Чорнобильської АЕС відзначило правоохоронців, які виконують завдання в зоні відчуження. Заступник генерального директора (з режиму фізичного захисту) Вадим Сліпуча вручив подяки від Державного агентства з управління зоною відчуження, а заступник директора технічного (з поводження з радіоактивними відходами) Олександр Скомарохов – почесні грамоти від Чорнобильської АЕС.

У зоні відчуження активно працюють підрозділи поліції №3 Вишгородського РУП та батальйон №1 полку поліції особливого призначення ГУНП в Київській області. Вони не тільки виконують свої обов'язки, а й активно беруть участь у відсічі й стримуванні збройної агресії російської федерації, захищають територіальну цілісність нашої держави.

Дякуємо за службу!

Чорнобильська АЕС підписала меморандум про співпрацю з Національним науковим центром радіаційної медицини, гематології та онкології НАН України

03 липня 2025 року в Славутічі між Державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська атомна електростанція» (ДСП ЧАЕС) та Національним науковим центром радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України (ННЦРМГО) було підписано меморандум про співпрацю.

Цей документ визначає основні напрямки співпраці між сторонами, зокрема, в сфері медичних послуг для персоналу ДСП ЧАЕС включно з онкологією, пульмонологією, кардіологією та іншими спеціалізованими медичними напрямками, а також дослідженнями в галузі радіаційної медицини та безпеки.

Співпрацю буде спрямовано на забезпечення кваліфікованої медичної допомоги, проведення медичних оглядів, лікування працівників ДСП ЧАЕС та на участь у проектах розвитку в галузі радіаційної безпеки.

Меморандум передбачає активну співпрацю в рамках реалізації проектів, що сприятимуть розвитку сучасних технологій в царині охорони здоров'я та радіаційної безпеки, а також обмін медичною інформацією і підвищення кваліфікації медичного персоналу.

Українська фільмографія про Чорнобиль

Тема аварії на Чорнобильській АЕС не залишила байдужими українських кіномитців, знайшовши своє відображення в документальній кінематографії. Серед перших, знятих в 1986 році, за гарячими слідами аварії, фільми «Чорнобиль: два кольори часу», «Чорнобиль. Хроніка важких тижнів» та «Дзвін Чорнобиля», попри застосовану до стрічок жорстку радянську цензуру, викликали справжній шквал глядацьких емоцій.

Ось так відбувалися їхні прем'єри.

...Літнього вечора 8 серпня 1986 року, о 19:40, «по першій програмі Центрального телебачення» (як тоді називали) вперше показали документальний фільм «Чорнобиль: два кольори часу».

Це було непересічною подією — перший фільм про Чорнобиль, який показали на Центральному телебаченні СРСР! У цій стрічці студії «Укртелефільм», котру знімали безпосередньо на місці подій, показано важкий травень. Незвичним для ЦТ був і підхід українських телематографістів: на першому плані стрічки були люди — учасники ліквідації наслідків аварії.

Кістяк знімальної групи: Леонід Мужук і Хем Салганик (сценаристи), Ігор Кобрин (режисер), Юрій Бордаков (оператор).

Фільмування розпочали в середині травня, працюючи в зоні відчуження на систематичній основі: 2-3 тижні, потім їхали до Києва й знову поверталися. Відзнятий матеріал швидко потрапляв на «Укртелефільм». Загалом у 1986-88 рр. поетапно вийшла на екрани однойменна кінотрилогія, а її творці стали лауреатами Національної премії України імені Т. Шевченка (1989).

Дуже «україноцентричною» була й назва фільму. Вона явно пов'язана з одним з епізодів стрічки. Якось Кобрин і Бордаков знімали виступ ансамблю пісні і танцю Дніпровської військової флотилії, який приїхав до ліквідаторів (кадри увійшли до фільму) і

були вражені виконанням пісні «Два кольори» (музика О. Білаша, слова Д. Павличка). Ця пісня стала головною музичною темою, якби зараз сказали, саундтреком фільму. Її щемність та виражена українськість явно дисонувала із загальною інформаційною політикою радянського союзу щодо чорнобильської тематики: «...вся страна, в едином порыве...»

Прем'єра документальної кінострічки «Чорнобиль. Хроніка важких тижнів» від студії «Укркінохроніки» відбулася 14 лютого 1987 року у київському Будинку кіно.

Над фільмом працювали режисер і головний кінооператор В. Шевченко, головні кінооператори В. Кріпченко, В. Таранченко, сценарист І. Малишевський, які були присутні на прем'єрі. Певні завдання виконували оператори І. Писанка, А. Химич, у Києві — В. Кокоренчук. Звукооператор (у фільмі чимало синхронних інтерв'ю) — Л. Рязанцев, а директор групи — В. Діхтяр.

Як згадував Малишевський на сторінках своєї книги, присвяченої пам'яті В. Шевченка, лише близькі знали, що Володимир приїхав на прем'єру з палати лікарні, де мужньо боровся з недугою. Ця клініка знаходилась через дорогу від студії «Укркінохроніки» — місця його роботи з 1968 року. Приїхав ненадовго, під наглядом лікаря.

«Просто з прес-конференції Держкіно по фільму «Чорнобиль»

разом з відомою кінорежисеркою Джеммою Фірсовою ми поїхали до нього в лікарню, — писав Ігор Малишевський. — На всіх, хто вмістився в старенький «жигульон» кінооператора Віті Кріпченка, стільців у палаті не вистачило, і Володя посунувся, вивільняючи місце в ногах ліжка.

Наперебій ми переповіли йому, як журналісти сприйняли фільм, як гаряче його обговорювали.

Справді, не пригадаю такої бурхливої прес-конференції, найменш за нашими фільмами. Володя все вислухав, передав Джеммі монтажний аркуш, з яким не розставався навіть у лікарні. Той самий, де відомчий олівець зробив силу-силенну зауважень, щоб вихолостити фільм».

Працюючи за режисера і головного оператора, Шевченко особисто понад 100 днів працював у зоні. Загалом було відзнято 20 000 метрів плівки, 1500 з яких увійшло до фільму. Зйомки почалися 14 травня 1986 року, а в жовтні фільм був готовий.

Однак, потім, як записав у своєму щоденнику Шевченко, «4 місяці та 7 днів тривали прийнятно-здавальні бої». А на прем'єрі режисер вибачився перед залом за те, що в календарі Будинку кіно вона оголошувалася двічі або тричі, але відбулася тільки зараз. В його щоденнику є записи стосовно прем'єри, а саме за 14 лютого 1987-го: «Довгоочікувана прем'єра нашого чорнобильського фільму».

І пізніше, за 16-те: «Була прем'єра. Пройшла добре». Володимира Шевченко не стало 29-го березня...

Фільм «Чорнобиль. Хроніка важких тижнів» отримав заслужене визнання, обійшовши екрани світу. Зокрема, тільки у 1987 року стрічка отримала декілька нагород, зокрема, Золоту медаль ім. О. Довженка, приз «Чорна перлина Середземномор'я» Міжнародного кінофестивалю в Пантеллерії (наразі експонується в Національному музеї «Чорнобиль») та інші. В наш час цей фільм внесено до списку 100 найкращих фільмів в історії українського кіно.

Прем'єра ще одного документального фільму — «Дзвін Чорнобиля» — відбулася 3 березня 1987 року в столичному кінотеатрі «Жовтень», що на Подолі.

Ця стрічка, створена на Центральній студії документальних фільмів, теж присвячена подіям ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Сценаристи — Володимир Синельников та Роллан Сергієнко. Роллан Сергієнко був її режисером. Зйомки проводилися з 28 травня по 26 червня, а також у вересні 1986 року.

Сама назва фільму викликає певні асоціації. Тут є і відсилання до класичного «по кому подзвін», й до релігії. Це також пересторога, попередження (набат).

У цьому контексті, зокрема, вже на початку стрічки, в традиціях радянської влади, наведена цитата генерального секретаря ЦК КПРС М. Горбачова, яка закінчується так: «Ми розуміємо: це ще один удар дзвону, ще одне грізне попередження...».

Водночас ближче до середини фільму є кадр, де показані дзвони «сусідньої з Чорнобилем маленької Поліської церкви», з відповідним звуком; далі демонструються служба, парафіяни, інтер'єр, а священник говорить (синхрон) про допомогу Чорнобилю.

Після прем'єри стрічки газета «Київська правда», не фокусуючись окремо на назві, писала наступне: «Осмислюючи уроки Чорнобиля, сьогодні кожен повинен усвідомити відповідальність за долю планети. До цього закликає фільм».

До стрічки увійшли спогади пожежних — братів Петра та Леоніда Шавреїв, робітника 1-го реакторного цеху ЧАЕС Володимира Шилоносова; матері загиблого Валерія Ходемчука — Ганни, заступника головного інженера станції Юрія Самойленка, віце-президента Академії наук СРСР Євгена Велихова, лікаря, професора Роберта Гейла, бізнесмена Арманда Хаммера, та інших, зокрема, мешканців Прип'яті та місцевих сіл.

Крім того, фільм, як й інші, пройшов важкий шлях крізь перепони відомчої цензури до глядача.

Перші кінострічки про Чорнобиль містять унікальні документальні кадри, чимало фрагментів інтерв'ю учасників та очевидців, які не втрачають своєї актуальності. Багато з них увійшли в різноманітні вітчизняні та іноземні фільми і передачі на цю тему.

Слід також згадати, що кінематографісти неодноразово приїздили до ліквідаторів з виступами, показами різних фільмів. В 1986 р. серед інших секретар Спілки кінематографістів України М. Карпов, начальник

Київського облуправління кінофікації В. Медведенко, режисери О. Косинов, М. Літус, В. Майкут, кінодраматурги М. Канюка, А. Дмитрук, актори Г. Болотов, Г. Долгозв'яга, О. Григорович, Ю. Критенко, Л. Перфілов, О. Колесник, В. Мишаков, В. Корсун, Й. Найдук, А. Переверзев, Ю. Рудченко, редактор С. Черняк, директор музею О.П. Довженка Т. Дерев'янка. Крім того, в палаці культури табору «Казковий», де відпочивали після вахти ліквідатори, влітку 1986 р. експонувалася виставка фотографій та плакатів, присвячена кіно.

Новосельський А.М.,

науковий співробітник Національного музею «Чорнобиль»

Пілотний проєкт «Рух без бар'єрів» у Славутичі поступово набирає обертів

Його мета — створення першої черги безбар'єрного маршруту, який зробить наше місто зручнішим і доступнішим для кожного.

Наразі всі об'єкти маршруту — а їх 21 — опрацьовуються проєктувальниками та перебувають на різних етапах: від розробки проєктно-кошторисної документації до погодження технічних рішень з проєктом офісом та експертизи.

Нагадаємо, що наприкінці травня в місті відбулося маркування об'єктів, які увійдуть до першої черги проєкту.

Перша черга охопить житлові квартали і простягнеться до центру міста. У майбутньому планується продовжити його до медичного містечка.

Маршрут охопить ключові локації, а значна його частина проляже вздовж Поліського кварталу.

У планах — облаштувати сучасну екозону встановити інклюзивний дитячий ігровий майданчик, а також вуличні тренажери, зручні для людей з інвалідністю.

Проєкт передбачає створення комфортного простору, де буде зручно всім: батькам з малюками, людям старшого віку, тим, хто має порушення опорно-рухового апарату.

Наразі фахівці, які займаються підготовкою технічної документації, проводять необхідні заміри на

об'єктах маршруту. Вони ретельно звіряють усі показники, щоб майбутній простір повністю відповідав вимогам чинного законодавства щодо інклюзивності та доступності.

«Безбар'єрний маршрут — це сучасне рішення для створення зручного та доступного міського середовища.

Йдеться про продуманий і комфортний шлях, який з'єднує важливі об'єкти міста та демонструє, як інфраструктура може бути дружньою для всіх — незалежно від віку, стану здоров'я чи фізичних можливостей. І наша громада кроково рухається до створення такого простору», — підкреслила

секретар Славутицької міської ради Наталія Гантімурова.

Проєкт «Рух без бар'єрів» реалізується Міністерством розвитку громад та територій України в межах ініціативи першої леді Олени Зеленської «Без бар'єрів».

Він охоплює 15 пілотних громад, де створюються безбар'єрні маршрути: Київ, Одеса, Дніпро, Житомир, Тернопіль, Львів, Рівне, Чернівці, Полтава, Вінниця, Славутич, Кропивницький, Буча, селища Опішня та Бородянка.

**За інформацією
Славутицької міської ради**

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь
Над номером працювали: Майя Руденко,
Денис Ланько

Зворотній зв'язок:
m.rudenko@chnpp.gov.ua
+380 4593 441 50

**Ukraine
NOW** ua

Видання засновано у 1995 році. Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа».